

забезпечення самостійності та незалежності Рахункова палата визнається законодавством юридичною особою, має печатку зі своїм найменуванням і зображенням Державного Герба України. Місцем перебування Рахункової палати є місто Київ.

Важливо підкреслити, що повноваження Рахункової палати, передбачені чинним законодавством України, поширюються на Верховну Раду України, органи виконавчої влади, у тому числі їх апарати, Національний банк України, Антимонопольний комітет України, Фонд державного майна України та інші державні органи й установи, створені згідно з законодавством України.

Рахункова палата має право контролювати також місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, банки, кредитні установи, господарські товариства, страхові компанії, інші фінансові установи і їх спілки, асоціації та інші об'єднання незалежно від форм власності, об'єднання громадян, недержавні фонди та інші недержавні некомерційні громадські організації у тій частині їх діяльності, яка стосується використання коштів Державного бюджету України.

Таким чином, Верховна Рада України, яка за юридичною природою є парламентом, реалізує свої конституційні повноваження (статті 85 і 92 Конституції) саме як орган загальної конституційної компетенції, а Рахункова палата відповідно до статті 98 Конституції України є органом спеціальної конституційної компетенції, що в контексті загальних повноважень Верховної Ради має обмежений і виключний характер.

Повноваження Рахункової палати є похідними від повноважень Верховної Ради і відповідно до статті 19 Конституції у своїй діяльності вона не може виходити за її межі [2, С.366].

Список використаних джерел:

1. Конституція України: Науково-практичний коментар /В.Б.Авер'янов, О.В. Батанов, Ю.В. Баулін та ін.; Ред. Кол. В.Я. Тацій, Ю.П. Битяк, Ю.М. Грошевой та ін.; - Харків: Видавництво «Право»; К.: Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре», 2003. – 808 с.
2. Конституція України в актах Конституційного Суду України (аналіт. огляд та комент.) / А. Стрижак.- К.:Ін Юре, 2010. – 631 с.;

Опіка та піклування над повнолітнім особам: проблеми та можливі шляхи їх вирішення

Куца А.М., завідувач сектору Міністерства соціальної політики України, кандидат юридичних наук

Як свідчить практика, на сьогодні є низка проблем щодо реалізації норм і положень національного законодавства з питань опіки та піклування над повнолітніми особами, у тому числі щодо встановлення над такими особами опіки та піклування, призначення їм опікунів і піклувальників, захисту особистих майнових та житлових прав повнолітніх осіб, які потребують опіки та піклування. Ці проблеми спричинені прогалинами, неузгодженостями й суперечностями в національному законодавстві з цих питань.

При цьому згідно з інформацією місцевих органів виконавчої влади, станом на 01.05.2014 в Україні чисельність повнолітніх недієздатних осіб становила 23 050 осіб, а повнолітніх осіб, дієздатність яких обмежена, – 3 044 особи (довідково: інформація без урахування Автономної Республіки Крим та м. Севастополя).

Отже, враховуючи коло осіб, яке охоплено відносинами щодо опіки та піклування над повнолітніми особами, є нагальна потреба в унеможливленні, попередженні та усуненні обумовлених вищезазначеними проблемами негативних наслідків та відновленні порушених прав і свобод суб'єктів правовідносин у цій сфері.

По-перше, є непоодинокі випадки призначення спеціальних закладів, адміністрацій та керівників спеціальних закладів опікунами й піклувальниками над повнолітніми недієздатними особами та особами, дієздатність яких обмежена.

Відповідно до частини другої статті 63 Цивільного кодексу України, опікуном або піклувальником може бути лише фізична особа з повною цивільною дієздатністю.

Водночас як вбачається зі змісту статті 66 ЦК, спеціальний заклад здійснює опіку або піклування над фізичною особою, яка перебуває у цьому закладі та якій не призначено опікуна чи піклувальника. Що стосується практики, то, для прикладу, обов'язки опікуна чи піклувальника щодо підопічних, яким опікуни чи піклувальники не призначені, виконує адміністрація психоневрологічного інтернату.

Таким чином, розгляд судом справ про призначення спеціальних закладів,

адміністрацій та керівників спеціальних закладів опікунами та піклувальниками над повнолітніми недієздатними особами та особами, дієздатність яких обмежена, суперечить чинному законодавству.

У разі призначення конкретної фізичної особи – керівника спеціального закладу – опікуном або піклувальником над повнолітньою недієздатною особою або особою, дієздатність якої обмежена, він виконує щодо такої повнолітньої особи функції опікуна або піклувальника на загальних підставах, а не як представник спеціального закладу. Відповідно, він повинен виконувати встановлені для опікуна або піклувальника обов'язки та в установлених випадках нести відповідальність за свого підопічного.

При цьому здійснення керівником спеціального закладу прав та виконання обов'язків опікуна або піклувальника над підопічним підконтрольне та підзвітне відповідному органу опіки та піклування.

По-друге, відповідно до статті 60 ЦК, призначення опікуна або піклувальника здійснюється судом за поданням органу опіки та піклування.

Водночас органами опіки та піклування у порушення норм ЦК приймаються рішення про призначення іноземців опікунами та піклувальниками над громадянами України (і над повнолітніми дієздатними особами, і над повнолітніми недієздатними особами та особами, дієздатність яких обмежена).

При цьому пункт другий частини третьої статті 4 та пункт 9 частини сьомої статті 9 Закону України «Про імміграцію» надають правові підстави для отримання дозволу на імміграцію особами, які є опікунами чи піклувальниками громадян України, або перебувають під опікою чи піклуванням громадян України, у тому числі, на підставі копій документів про призначення їх опікунами чи піклувальниками над громадянами України або про встановлення над ними опіки чи піклування громадянина України.

Як свідчить практика, такі рішення органів опіки та піклування є непоодинокими.

З огляду на викладене, відповідні рішення органів опіки та піклування, повинні бути скасовані.

По-третє, на практиці є випадки прийняття та задоволення судом заяв про визнання фізичної особи недієздатною, про скасування рішення суду про визнання фізичної особи недієздатною та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи, яка була визнана недієздатною, суб'єктами подання яких були психоневрологічні інтернати.

Водночас правом на звернення до суду у справах про визнання фізичної особи недієздатною наділені члени її сім'ї, близькі родичі, незалежно від їх спільного проживання, орган опіки та піклування, психіатричний заклад (частина третя статті 237 Цивільного процесуального кодексу України).

Правом на звернення до суду у справах про скасування рішення суду про визнання фізичної особи недієздатною та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи, яка була визнана недієздатною, у разі її видужання або значного поліпшення її психічного стану наділені опікун, орган опіки та піклування (частина четверта статті 241 ЦПК).

Таким чином, спеціальні заклади, у тому числі психоневрологічні інтернати, не є суб'єктами подання відповідних заяв до суду.

Одночасно відповідно до статті 26 ЦПК, у справах окремого провадження особами, які беруть участь у справі, є заявники, інші заінтересовані особи, їхні представники. Органи опіки та піклування у судовій справі можуть бути як заявниками, так і заінтересованими особами.

Отже, із метою уникнення виникнення подібних ситуацій необхідно в обов'язковому порядку усіма суб'єктами правовідносин у сфері опіки та піклування над повнолітніми особами дотримуватися норм національного законодавства.

Проблеми взаємодії органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування

Галай В.О., доцент кафедри загальноправових дисциплін навчально-наукового інституту права та психології НАВС, кандидат юридичних наук

Відповідно до Конституції України єдиним джерелом влади в Україні є народ, який її здійснює безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування. Ключовим завданням органів влади на місцях є вирішення потреб місцевого населення. Завдання місцевої влади та очікування місцевої громади є взаємно